

Prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău
(judecător L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Bostan A., Pahopol A., Negru V.)

Î N C H E I E R E

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Ceban Veaceslav, Egorova Irina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Natalia către
Ceban Veaceslav, Egorova Irina cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului
locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 și hotărârii
Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 24 februarie 2015 Ceban Natalia a înaintat cerere de chemare în judecată către
Ceban Veaceslav cu privire la instalarea în spațiul locativ, solicitând să fie emisă o hotărâre
prin care să fie obligați Ceban Veaceslav și Egorova Irina să nu creeze obstacole la
ocuparea spațiului locativ din apartamentul zzzzz, în care a locuit cu doi copii minori până
la emiterea hotărârii din 11.07.2013 (f.d. 3-4).

Prin cererea suplimentară din 12 iunie 2015, reclamanta și-a concretizat cerințele,
formulând acțiunea împotriva pârâților Ceban Veaceslav și Egorova Irina, solicitând să fie
admisă acțiunea, să-i fie apărat dreptul de posesiune asupra apartamentului zzzzz prin
obligarea pârâților Ceban Veaceslav și Egorova Irina să restituie spațiul locativ zzzzz, cu
instalarea acesteia în spațiu locativ și încasarea din contul pârâților Ceban Veaceslav și
Egorova Irina în beneficiul reclamantei Ceban Natalia cheltuielile de judecată constituite
din taxa de stat în sumă de 270,00 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de
700,00 lei (f.d.39-41).

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun.
Chișinău din 11 martie 2001 a fost împărțit spațiul locativ, apartamentul zzzzz, compus din
două părți lit. "A" și lit. "G", situat în zzzzz. Astfel, în folosința Nataliei Ceban și mamei
acesteia, Ceban Stepanida au fost repartizate următoarele încăperi din lit. "G": locativa
nr.2, cu suprafața de 13,3 m.p., locativa nr.4, cu suprafața de 8,2 m.p., locativa nr. 7, cu

suprafața de 11,9 m.p., bucătărie nr. 3, cu suprafața de 6,0 m.p., bucătărie nr. 8, cu suprafața de 5,6 m.p., baie nr. 5 cu suprafața de 2,8 m.p. și anexa lit. "g" cu suprafața de 2,6 m.p., iar în folosința pârâtului Ceban Veaceslav și bunicăii acestuia, Ceban Larisa au fost repartizate încăperile din lit. "A": locativa nr. 3, cu suprafața de 17,5 m.p., locativa nr. 4, cu suprafața de 11,4 m.p., bucătărie nr. 1, cu suprafața de 6,3 m.p., baie nr.2, cu suprafața de 3,2 m.p. și din lit. "G" – coridor nr. 1 cu suprafața de 4,0 m.p. Totodată, a fost obligată Pretura sectorului Râșcani, municipiul Chișinău să încheie cu părțile contracte separate privind închirierea încăperilor repartizate.

Prin urmare, în baza deciziei Preturii sectorului Râșcani, municipiul Chișinău nr. 8/10 din 19.06.2001, a fost divizat contul personal al apartamentului xxxx, compus din lit. "A" și lit. "G", situat în zzzzz.

Ulterior, în legătură cu faptul că o parte din încăperea "A", care a fost repartizată pârâtului Ceban Veaceslav, a fost deteriorată în urma unui incendiu, reclamanta, cu acordul mamei sale, a permis pârâtului să locuiască temporar în încăperea identificată cu lit. "G", iar peste câteva luni au permis și pârâtei Egorova Irina, să se instaleze cu traiul în spațiul repartizat reclamantei și mamei acesteia.

Menționează că, pe parcursul locuirii în comun în apartamentul menționat, între reclamantă și Egorova Irina s-au iscat mai multe conflicte.

Astfel în rezultatul acestor conflicte, pârâtul influențat de soția sa, în anul 2013, în perioada când reclamanta îngrijea de un bătrân, temporar lipsind de la domiciliu, a înaintat împotriva Nataliei Ceban o acțiune în instanța de judecată, prin care a solicitat recunoașterea dreptului pierdut asupra spațiului locativ din apartamentul zzzzz și radierea vizei de domiciliu din acest apartament.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 11 iulie 2013, acțiunea a fost admisă integral, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2014, hotărârea instanței de fond a fost casată cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de către Ceban Veaceslav și Egorova Irina a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2014, recursul declarat de Ceban Veaceslav și Egorova Irina a fost respins și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2014.

Susține că, la data de 04 septembrie 2013, după emiterea hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 11 iulie 2013, pârâții au luat toate hainele reclamantei și a copiilor ei minori și le-au transportat pe adresa zzzzzzzz, unde domiciliază mama acestora, Ceban Stepanida, lăsând lucrurile lângă scară.

Reclamanta remarcă că, pârâții, prin diferite metode, îi crează obstacole în folosirea apartamentului repartizat în folosință, au schimbat lacătele de la ușa de intrare și poartă și au adus un câine mare și răutăcios.

Consideră că în legătură cu cele relatate, ea și copii ei minori sunt lipsiți de dreptul de folosință a încăperilor de locuit repartizate ei în baza hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2001.

Opinează că în baza hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 11 martie 2001, este posesor de bună-credință a apartamentului zzzzz, iar pârâții i-au încălcat dreptul de posesie asupra acestui spațiu locativ, motiv din care a adresat prezenta acțiune în

instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016, acțiunea Nataliei Ceban a fost admisă, prin apărarea dreptului reclamantei Ceban Natalia de posesiune asupra apartamentului zzzzz, au fost obligați pârâții Ceban Veaceslav și Egorova Irina să nu creeze reclamantei Ceban Natalia obstacole în folosirea spațiului locativ în apartamentul zzzzz și instalarea Nataliei Ceban în acest spațiu locativ, precum și încasarea în mod solidar de la Ceban Veaceslav și Egorova Irina în folosul Nataliei Ceban a sumei de 100,00 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 500,00 lei cu titlu de asistență juridică (f.d. 140, 143-145).

Împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016, Ceban Veaceslav și Egorova Irina au declarat apel (f.d. 148), solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, ca fiind ilegală și neîntemeiată.

Prin decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 (f. d. 182-197), apelul depus de Ceban Veaceslav și Egorova Irina a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 iunie 2017, Ceban Veaceslav și Egorova Irina au depus cerere de recurs împotriva deciziei Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond (f.d. 209).

La data de 03 iulie 2017, recurenții prin cerere de recurs suplimentară și-au concretizat cerințele, solicitând casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 și a hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016, cu emiterea unei hotărâri prin care să fie respinsă ca nefondată și ilegală cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Natalia către Ceban Veaceslav, Egorova Irina cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ (f.d.210-213).

În motivarea recursului, au indicat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt vădit ilegale, nefondate și pasibile casării.

Consideră că, la baza soluției instanței de fond a fost pus un înscris fals prezentat de către reclamantă și anume hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2001, care de fapt datează cu data de 26 martie 2001, în acest sens fiind pornită o cauză penală în privința Nataliei Ceban în baza plângerii depuse de către Ceban Veaceslav și Egorova Irina.

Indică recurenții că, de către instanțele de judecată nu a fost luat în considerare faptul că, hotărârea prin care Nataliei Ceban i-a fost repartizat spațiu locativ în folosință, a fost casată prin încheierea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 11 februarie 2002. Iar de către instanța de apel neîntemeiat a fost respinsă cererea apelantului Ceban Veaceslav privind anexarea la materialele cauzei a hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 26 martie 2001, în original, în scopul probării faptului că hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2001 prezentată de reclamantă este un fals, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare prevăzut de art. 8 și art. 26 Cod de procedură civilă. În așa fel, instanța de apel la emiterea deciziei sale a încălcat prevederile legale privind aprecierea probelor, prin urmare aprecierea probelor a fost arbitrară, iar erorile

comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Susțin că, instanța de apel nu a dat o apreciere juridică deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2007, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ceban Veaceslav către Pretura sectorului Râșcani municipiul Chișinău și ÎMGFL nr.22 cu privire la anularea actelor administrative, prin care s-a decis a obliga ÎMGFL nr.22 să elibereze un alt cont personal pe apartamentul zzzzz, cu excluderea din acesta a Larisei Ceban (decedată la 07.03.2004), Ceban Constantin (decedat în anul 1998), a Stepanidei Ceban, în legătură cu retragerea vizei de domiciliu și a Nataliei Ceban (Cazanli), care este înscrisă de două ori, cu familia Ceban și cu familia Cazanli.

Recurenții mai indică că, instanța de apel neîntemeiat a respins cererea înaintată de către Ceban Veaceslav, privind amânarea ședinței de judecată, cu acordarea unui termen rezonabil pentru traducerea referinței depuse de către intimată. Or, acesta este vorbitor de limba rusă și avea nevoie de timp pentru a traduce referința depusă de intimat în limba română și pentru a-și pregăti poziția de apărare, iar cu traducerea referinței de către interpretul oferit de instanță în coridorul instanței apelantul nu a fost de acord.

Prin urmare, recurenții consideră că, prin neacordarea termenului pentru traducerea referinței, le-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. art. 24, 26, 27, 56 Cod de procedură civilă și art. 6 CEDO.

Verificând argumentele invocate de Ceban Veaceslav și Egorova Irina în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 01 august 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului o copie a cererii de recurs preventiv și a recursului motivat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copieii respective, intimatul însă nu a prezentat referință în termenul acordat, admisibilitatea recursului urmând a fi decisă în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 20 iunie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire din 20 iunie 2017 (f.d. 203), iar la data de 13 iulie 2017 a expediat în adresa lui Ceban Veaceslav, Egorova Irina și Ceban Natalia decizia motivată a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, fapt confirmat prin scrisoare de însoțite nr. 11669 din 13 iulie 2017 (f.d.204).

Prin urmare, recursul declarat de Ceban Veaceslav și Egorova Irina la 26 iunie 2017 se consideră depus în termen.

Potrivit art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la

proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al aceluiași articol prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul relevă că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție.

În speță, completul notează că cererea de recurs depusă de Ceban Veaceslav și Egorova Irina este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (4) Cod de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurenții au reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată și nu are vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Totodată, nu pot fi reținute argumentele recurenților, precum că apelanților, care sunt vorbitori de limba rusă, la examinarea cererii de apel li s-a încălcat dreptul de a face cunoștință cu actele și lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

Or, reieșind din materialele cauzei civile și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată din 28 februarie 2017, examinarea apelului depus de către Ceban Veaceslav și Egorova Irina a fost amânată pentru o altă dată, din motivul că nu a fost posibil de asigurat prezența unui translator. Iar, potrivit procesului-verbal din 25 aprilie 2017 (f.d. 176-178) și înregistrărilor audio a ședinței de judecată din 25 aprilie 2017 (anexate la materialele dosarului judiciar), cererea de apel a fost examinată cu participarea translatorului Burdila Alisa.

În temeiul celor enunțate, instanța de recurs constată că apelanților, în conformitate cu alin. (2) art. 24 Cod de procedură civilă, le-a fost respectat dreptul să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret.

Pe cale de consecință, instanța, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări

esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ceban Veaceslav și Egorova Irina nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ceban Veaceslav și Egorova Irina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Iulia Sârcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton